

BIZTONSÁGI ADATLAP

A kiállítás kelte: 2005. január 18.

1. **A készítmény neve: Detia rágcslóírtó porozószér**
 Gyártó cég neve: Detia-Freiberg GmbH
 cím: 69514 Laudenbach NSzK
 Forgalmazó/importáló cég neve: Novochem Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
 cím: 1089 Budapest, Orczy út 6.
 Tel: 464-4938 Fax: 464-4973

2. **Veszélyes anyag tartalom:**

CAS szám	EINECS szám	Megnevezés	%	Veszélyjel	R- mondat
28772-56-7	249-205-9	bromadiolon*	0,09	T+,N	26/27/28-50/53

* hidroxí-4-oxo-2-chromeno-3'yl-3-pheyl-3(brom-4-bíphenyl-4')-1-propanol-1
 A készítmény bitrextet (keserű anyagot) tartalmaz.

3. **Veszélyesség szerinti besorolás: Xn, Ártalmas**
Veszélyszimbólum: András kereszt
A veszélyes anyagok veszélyeire/kockázataira utaló R mondatok:
R20/21/22 Belélegezve, bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas.
R52/53 Ártalmas a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.
A veszélyes anyagok biztonságos használatára utaló S mondatok:
S1/2 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó.
S13 Élelmiszertől, italtól és állati takarmánytól távol tartandó.
S20/21 A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad.
S36/37 Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni.
S46 Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni.

4. **Elsősegélynyújtás**
 Belégzést követően: vigyük a sérültet friss levegőre, szoros ruhadarabjait meglazítva fektessük le kényelmes testhelyzetbe. Hívjunk orvost.
 Szembe jutás esetén: öblítsük ki a szemet - legalább 10-15 percen át - bő folyóvízzel, a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó egyidejű mozgatása mellett. Szakorvosi ellátás szükséges.
 Bőrre jutáskor: vegyük le a szennyezett ruházatot és mossuk le a bőrt bő szappanos folyóvízzel. Irritatív tünetek jelentkezésekor forduljunk szakorvoshoz.
 Lenyelés esetén: vigyük a sérültet friss levegőre, szoros ruhadarabjait meglazítva fektessük le kényelmes testhelyzetbe. Hánytatás tilos! A helyszínre azonnal hívjunk orvost. Esetleges mérgezéskor vagy annak gyanúja esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, a címkét az orvosnak meg kell mutatni.
 Útmutatás az orvosnak: a készítmény véralvadástgátló hatóanyagot (bromadiolon, kumarin származék) tartalmaz!
Ellenszere: K₁ vitamin (Konakion injekció)

5. **Tűzveszélyesség**

- 5.1. Tűzoltás: tűzoltás módját a környezeti tűz határozza meg.
Tűzoltáshoz alkalmazható oltószér: CO₂, alkoholálló hab, poroltó, vízpermet.
Nem alkalmazható oltószér: vízszgár
Tűz esetén CO, brómvegyületek, halogénezett szénhidrogének fejlődnek. A keletkező gázokat nem szabad belélegezni.
- 5.2. Tűzoltáskor a teljes testfelület védelmét biztosító tűzálló védőruházat (védőlábbeli, védőkesztyű, védőszemüveg/álarc) kötelező. Szükség esetén gondoskodni kell a légutak védelméről.
- 5.3. A tűzoltás során visszamaradó égéstermékek és oltóvíz megsemmisítéséről az előírásoknak megfelelően gondoskodni kell.

6. **Óvintézkedés baleset esetén**

6.1. **Személyi védelem**

A kiszóródott termék feltakarításához védőruha, védőkesztyű, védőszemüveg, szükség esetén védőlábbeli használata szükséges. A készítmény porzása esetén porálarc használata indokolt lehet. A mentésítés befejezésekor az elszennyeződött ruházatot le kell cserélni.

6.2. **Kiömlés esetén**

A kiszóródott anyagot fel kell takarítani. A szennyezett felületeket mosószert tartalmazó vízzel le kell mosni.
A készítmény maradékait zárt tartályba kell helyezni és az így keletkező hulladékot veszélyes hulladékok kezelésére és ártalmatlanítására jogosult céggel kell elszállíttatni. Vizekbe, közcatornába történő bejutás esetén a területileg illetékes hatóságok és üzemeltetők értesítendők.

6.3. **Környezetvédelem**

A készítményt élővízbe, közcatornába, talajba juttatni nem szabad.

7. **Kezelés és tárolás**

Kizárólag rágsálóirtásra és csak a használati utasításban foglaltak szerint használható fel! Megfelelő szellőztetést biztosítani. A por a levegővel robbanásveszélyes keveréket képezhet. Gyűjtőforrástól távol tartandó, tilos a dohányzás! Az elektrosztatikus feltöltődés ellen védekezni kell.

Csak olyan helyen alkalmazható, ahol gyermekek és háziállatok nem férhetnek hozzá. Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást, a por belégzését. Kihelyezésekor használjunk védőkesztyűt! A készítmény használata után bő, meleg szappanos melegvízzel kezet kell mosni.

A használat közben enni, inni és dohányozni tilos.

Eredeti, zárt csomagolásban, élelmiszertől és takarmánytól elkülönítve, száraz, hűvös helyen, gyermek által hozzá nem férhető helyen tárolandó.

8. **Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei**

8.1. **Műszaki intézkedések**

8.2. **Munkahelyi levegőben megengedett határérték: –**

8.3. **Egyéni védelem**

Testfelület: védőruha és védőeszköz (védőkesztyű, védőszemüveg) használata szükséges.

Légzészvédelem: zárt térben, elégtelen hatásfokú szellözés esetén a légzészvédelem biztosítása is indokolt lehet.

Sérült, vagy szennyezett védőruhában, védőeszközzel dolgozni tilos.

8.4. Egyéb

Óvatos munkavégzéssel kerülni kell a készítmény töredezését, padozatra, ruházatra, bőrre, szembe jutását.

9. Fizikai-kémiai jellemzők:

- Fizikai állapot:
- halmazállapot: szilárd
- szín: vörös
- szag: szagtalan
- pH-érték (20°C): nem alkalmazható
- forráspont (°C): nem alkalmazható
- lobbanáspont (°C): nem alkalmazható
- öngyulladás:könnyen gyulladhat
- robbanási határérték (tf%): alsó: 2,6 (propilénlglikol) fels: 12,5 (propilénlglikol)
- gőznyomás: 0,2 mbar (propilénlglikol)
- relatív sűrűség: nem alkalmazható
- oldhatóság vízben: bromadiolon (20°C):0,0016g/100g (pH7)
- oldhatóság oldószerekben: bromadiolon (20°C):1,033g/100g etanol;
1,265/100gacetón; 0,015g/100g hexán
- megoszlási koefficiens: n-oktánol/víz arány: 3,15 bromadiolon (20°C)

10. Stabilitás és reakciókészség

Rendeltetésszerű alkalmazás és tárolás során veszélyes reakciók nincsenek.

Kerülendő körülmények: ld. 7. pont.

Kerülendő anyagok: nem alkalmazható

Veszélyes bomlástermékek: előírás szerinti alkalmazás során nincsenek.

Hőbomlás vagy tűz esetén CO, brómvegyületek, halogénezett szénhidrogének fejlődnek.

A por felhalmozódása esetén robbanásveszélyes levegő-por keverék képződhet.

11. Toxikológiai információk

bromadiolon akut toxicitás:

orális LD₅₀ érték patkányon 0,49 mg/kg

dermális LD₅₀ érték nyúlón: 2,1 mg/kg

Nem bőrizgató hatású, de hosszabb ideig tartó, vagy ismételt bőrexpozíciója enyhe bőrpírt, enyhe irritációt okozhat.

Szembe kerülve mechanikai irritációt (por) okoz.

bromadiolon krónikus toxicitás:

nem szenzibilizál

karcinogén hatás nem ismert

mutagén hatás nem ismert

nem teratogén

a bromadiolon (kumarinszármazék) mint véralvadástgátló hatású anyag gátolja a protrombinképződést. A kumarinszármazékok szubkrónikus hatása jelentősen nagyobb, mint az akut toxicitásuk! A bőrön keresztüli felszívódás veszélye fennáll.

Patkánykon végzett három hónapos etetéses (szubkrónikus) vizsgálatban a maximálisan tolerált dózis 10 mikrogramm /tskg/nap.

12. Ökotoxikológiai adatok:

Vízminőséget veszélyeztető anyag, vízminőség-veszélyességi osztálya 2 (vizet veszélyeztető anyag).

Bromadiolon lebonthatósága: talajban 53-63 nap (félidő értéke), vízben nem hidrolizál, fotolízissel 2 óra (félidő értéke).

Víztoxicitás:

Mérgező a halakra, a haltáplálék szervezetekre és a zöld algákra. LC_{50} ill. $EC_{50} < 10$ mg/l.

Ökotoxicitás: Madarakra kevésbé toxikus. Szakszerű alkalmazása esetén madarakra károsító hatás nem várható.

A készítményt élővízbe, vízfolyásokba és a talajba juttatni nem szabad.

13. Hulladékkezelés, ártalmatlanítás

13.1. A termék maradékainak és göngyölegeinek kezelésére a 98/2001.(VI.15.) Korm. rendeletben foglaltak az irányadók. Továbbiakban lásd a 6. pont alatt leírtakat.

EWC-kódszám: 20 01 19 (növényvédő szerek)

13.2. Ajánlás: az esetleges kis mennyiségű maradék kommunális hulladékként kezelhető. Nagyobb mennyiség esetén lásd a 13.1. pontot.

14. Szállításra vonatkozó előírások

ADR/RID osztály: 6.1.

UN-szám: 3026

Csomagolási csoport: III

Megnevezés: kumarin származék

IMDG osztály: 6.1.

UN-szám: 3026

Csomagolási csoport: III

Megnevezés: kumarin származék)

ICAO/IATA-osztály: 6.1.

UN/ID-szám: 3026

Címke: 3

Csomagolási csoport: III

Megnevezés: kumarin származék

15. Szabályozási információk

A vonatkozó törvények és rendeletek betartandók:

15.1. Veszélyes anyagok:

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és vonatkozó rendeletei, 33/2004. (IV.26.) ESZCSM rendelettel módosított 44/2000. (XII. 27) EüM rendelet 13/2001 (IV.20.) EüM-KöM együttes rendelettel módosított 41/2000 (XII.20.) EüM-KöM együttes rendelet az egyes veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról.

15.2. Munkavédelem:

Az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről és az ehhez kapcsolódó miniszteri rendeletek.

- 15.3. Munkahelyi levegőben megengedhető határértékek:**
25/2000. (IX.30) EüM-SZCSM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról.
- 15.4. Hulladékok:**
98/2001.(VI.15.) Korm. rendelet, 16/2001.(VII.18.)KöM rendelet.
- 16. Egyéb előírások**
Ez a biztonsági adatlap a gyártó által készített biztonsági adatlap alapján készült és meggyőződésünk szerint az abban foglalt adattartalomnak megfelelő mértékig megfelel a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvénynek illetve ennek végrehajtásáról rendelkező 33/2004. (IV.26.) ESZCSM rendelettel módosított 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet előírásainak. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállónak ismerjük, illetve hisszük.